PËRMBLEDHJE JOTEKNIKE E RAPORTIT TË VNM.

"NDËRTIMI I HEC "BLINETA"

PËR SUBJEKTIN:

"ERA-HYDRO" sh.p.k

Studio "AM-RES"

Ekrem Xhaferi

Digitally signed by Ekrem Xhaferi
Date: 2022.06.20 06:44:24 +02'00'

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
Sh.p.k.
AM - RES
Nuis : L 62015011 T
TIRANË - ALBANIA

Tiranë, 2022

Përmbajtja:

- QËLLIMI I PROJEKTIT TË PROPOZUAR 3
- PLANIMETRI E VENDNDODHJES SË PROJEKTIT, KU PASQYROHEN NË HARTË TOPOGRAFIKE KUFIJTË E SIPËRFAQES, TË SHOQËRUAR ME KOORDINATAT, SIPAS SISTEMIT KOORDINATIV GAUSS KRUGER, FOTOGRAFI DHE TË DHËNA PËR PËRDORIMIN EKZISTUES TË SIPËRFAQES QË DO TË PËRDORET PËRKOHËSISHT APO PËRHERË NGA PROJEKTI, GJATË FAZËS SË NDËRTIMIT APO FUNKSIONIMIT TË VEPRIMTARISË: 4
- INFORMACION PËR QENDRAT E BANUARA, NË ZONËN KU PROPOZOHET TË ZBATOHET PROJEKTI, SHOQËRUAR ME FOTOGRAFI DHE TË DHËNA PËR DISTANCËN E TYRE NGA VENDNDODHJA E PROJEKTIT TË PROPOZUAR, SI DHE PËRCAKTIMIN E NJËSISË SË QEVERISJES VENDORE QË ADMINISTRON TERRITORIN KU PROPOZOHET PROJEKTI: 9
- SKICAT DHE PLANIMETRITË E OBJEKTEVE DHE STRUKTURAVE TË PROJEKTIN, SI DHE MËNYRAT DHE METODAT QË DO TË PËRDOREN PËR NDËRTIMIN E OBJEKTEVE DHE STRUKTURAVE TË PROJEKTIT; 11
- PËRSHKRIMI I PROCESEVE NDËRTIMORE DHE TEKNOLOGJIKE, PËRFSHIRË KAPACITETET PRODHUESE PËRPUNUESE, SASITË E LËNDËVE TË PARA DHE PRODUKTET PËRFUNDIMTARE TË PROJEKTIT; 14
- INFORMACION PËR INFRASTRUKTURËN E NEVOJSHME PËR LIDHJEN ME RRJETIN ELEKTRIK, FURNIZIMIN ME UJË, SHKARKIMET E UJËRAVE TË NDOTURA DHE MBETJEVE, SI DHE INFORMACIONIN PËR RRUGËT EKZISTUESE TË AKSESIT APO NEVOJËN PËR HAPJE TË RRUGËVE TË REJA: 16
- PROGRAMI PËR NDËRTIMIN, KOHËZGJATJEN E NDËRTIMIT, KOHËZGJATJEN E PLANIFIKUAR PËR FUNKSIONIMIN E PROJEKTIT, KOHËN E MUNDSHME TË PËRFUNDIMIT TË FUNKSIONIMIT TË PROJEKTIT DHE FAZA E PLANIFIKUAR E REHABILITIMIT TË SIPËRFAQES, PAS MBARIMIT TË FUNKSIONIMIT TË PROJEKTIT 20
- LËNDËT E PARA QË DO TË PËRDOREN PËR NDËRTIMIN DHE MËNYRA E SIGURIMIT TË TYRE (MATERIALE NDËRTIMI, UJË DHE ENERGJI) 25
- INFORMACIONIN PËR LIDHJET E MUNDSHME TË PROJEKTIT ME PROJEKTE TË TJERA EKZISTUESE PËRRETH/PRANË ZONËS SË PROJEKTIT: 26
- INFORMACION PËR ALTERNATIVAT E MARRA NË KONSIDERATË, PËR SA I TAKON PËRZGJEDHJES SË VENDNDODHJES SË PROJEKTIT DHE TEKNOLOGJISË QË DO TË PËRDORET: 27
- TË DHËNAT PËR PËRDORIMIN E LËNDËVE TË PARA GJATË FUNKSIONIMIT, PËRFSHIRË SASITË E UJIT TË NEVOJSHËM, TË ENERGJISË, LËNDËVE DJEGËSE DHE MËNYRËN E SIGURIMIT TË TYRE; 27
- AKTIVITETE TË TJERA QË MUND TË NEVOJITEN PËR ZBATIMIN E PROJEKTIT, SI NDËRTIMI I KAMPEVE APO REZIDENCAVE ETJ: 28
- INFORMACION PËR LEJET, AUTORIZIMET DHE LICENCAT E NEVOJSHME PËR PROJEKTIN, NË PËRPUTHJE ME PËRCAKTIMET E BËRA NË LEGJISLACIONIN NË FUQI, SI DHE INSTITUCIONET KOMPETENTE PËR LEJIMIN / AUTORIZIMIN/ LICENCIMIN E PROJEKTIT: 28
- KOPJE TË LEJEVE, AUTORIZIMEVE DHE LICENCAVE QË DISPONON ZHVILLUESI PËR PROJEKTIN E PROPOZUAR, NË PËRPUTHJE ME PËRCAKTIMET E BËRA NË LEGJISLACIONIN NË FUQI, SI DHE INSTITUCIONET KOMPETENTE PËR LEJIMIN / AUTORIZIMIN/LICENCIMIN E PROJEKTIT. 28

1. Raporti teknik i projektit të propozuar:

➢ *Qëllimi i projektit të propozuar*

Qëllimi themelor i projektit të propozuar është prodhimi i pastër i energjisë elektrike duke realizuar një vlerësim te përgjithshëm të integruar dhe në kohë të ndikimeve mjedisore të projektit me synim parandalimin dhe zbutjen e ndikimeve negative në mjedis. Proçesi i vlerësimit do të jetë i hapur dhe i administruar me paanshmëri, nëpërmjet pjesëmarrjes së plotë të organeve qëndrore e vendore, organizatave jofitimprurëse për mjedisin, publikut, propozuesit të projektit dhe personave fizike juridik, specialistë të kë saj fushe. Realizimi i ndërtimit të hidroçentralit, përveç qëllimit kryesor të prodhimit të energjisë elektrike, do të ndikojë pozitivisht dhe në përmirësimin e kushteve social-ekonomike të komunitetit të zonës. Zhvillimi i këtij aktiviteti bazohet në studimet e hershme dhe të reja të shfrytëzimit të rrjetit hidrologjik të pjesëve të lumit Tomorricë. Shoqëria investiture ka angazhuar grup specialistësh përkatësisht të gjeologjisë, hidrogjeologjisë, topografisë, eko-ambjentalistë dhe pejsazherë në të gjithë pellgun ujëmbajtës të luginës, veçanërisht në pjesët, ku do të ndërtohet Hec.Blineta. Ky aktivitet si pasoje e zhvillimit të projektit, qëllimit dhe ndërhyrjes në mjedis klasifikohet si: ndërtimi i hidrocentraleve të vegjël lumorë. Ai përveç qëllimit kryesor të prodhimit të energjisë elektrike do të sjellë impakte pozitive nëpërmjet:

- Ndërtimit të objekteve të prodhimit të energjisë elektrike me impakt negativ minimal në mjedis.
- Rritjen e punësimit dhe të specialistëve të fushës gjatë fazës së ndërtimit dhe shfrytëzimit të veprës.

- ***Planimetri e vendndodhjes së projektit, ku pasqyrohen në hartë topografike kufijtë e sipërfaqes, të shoqëruar me koordinatat, sipas sistemit koordinativ GAUSS KRUGER, fotografi dhe të dhëna për përdorimin ekzistues të sipërfaqes që do të përdoret përkohësisht apo përherë nga projekti, gjatë fazës së ndërtimit apo funksionimit të veprimtarisë:***

  - **Vendodhjes se Objektit:**

Objekti Hec. Blineta ndodhet ne:

Fshat: Shëmrizë dhe Kushovë

Njesia Administrative. Pishaj dhe Kushovë
Bashkia. Gramsh
Qarku. Elbasan

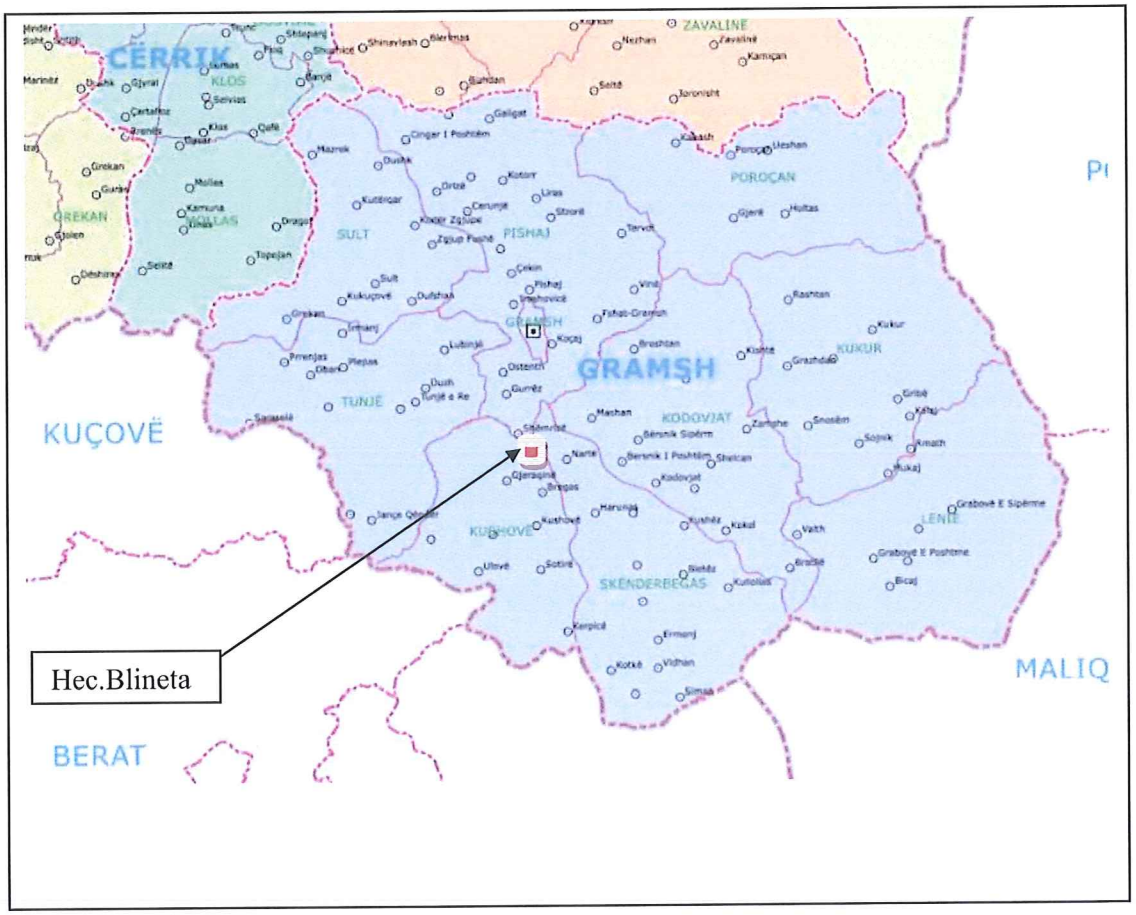

Planimetria e vendndodhjes së projektit të Hec. Blineta

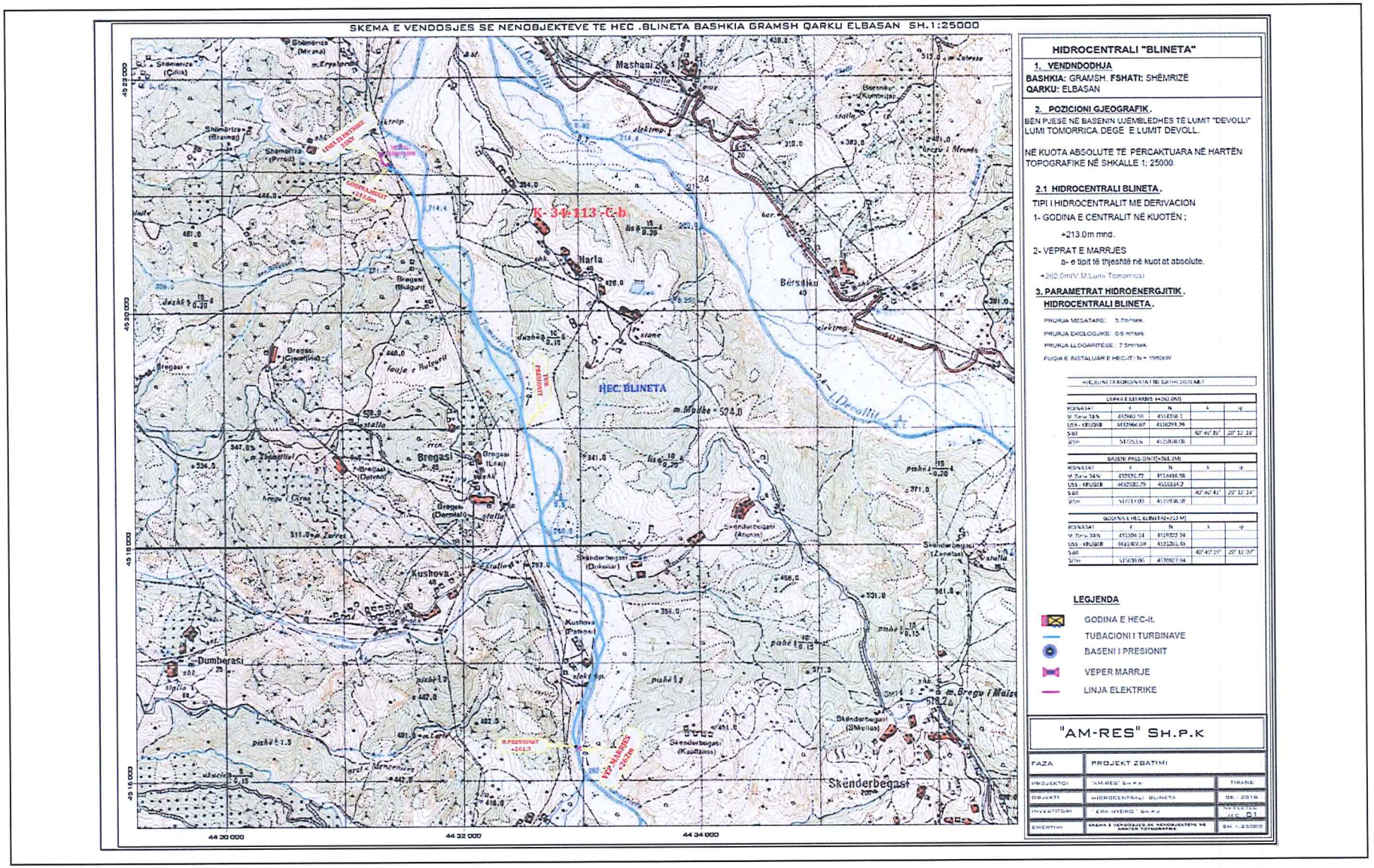

❖ **Kordinatat e nënobjekteve sipas sistemit koordinativ GAUSS-KRUGER**

HEC.BLINETA KORDINATAT NE GJITHE SISTEMET

VEPRA E MARRJES (+262.0M)					
Nr	KORDINATAT	E	N	λ	ϕ
1	UTM Zone 34 N	432862.59	4514356.1		
2	GAUSS - KRUGER	4432966.67	4516293.29		
3	UGS 84			40° 46′ 39″	20° 12′ 16″
4	KRGJSH	517253.6	4515878.08		

BASENI PRESIONIT(+261.3M)					
Nr	KORDINATAT	E	N	λ	ϕ
1	UTM Zone 34 N	432826.72	4514416.98		
2	GAUSS - KRUGER	4432930.79	4516354.2		
3	UGS 84			40° 46′ 41″	20° 12′ 14″
4	KRGJSH	517217.03	4515938.58		

GODINA E HEC.BLINETA(+213 M)					
Nr	KORDINATAT	E	N	λ	ϕ
1	UTM Zone 34 N	431304.14	4519322.24		
2	GAUSS - KRUGER	4431407.59	4521261.45		
3	UGS 84			40° 49′ 19″	20° 11′ 07″
4	KRGJSH	515638.06	4520827.84		

❖ **Fotografi dhe të dhëna për përdorimin ekzistues të sipërfaqes që do të përdoret nga projekti, gjatë fazës së ndërtimit dhe funksionimit të veprimtarisë.**

Siperfaqja e zones qe do te perdoret per zhvillimin e projektit aktualisht sot eshte e lire nga objektet e tjera dhe nenobjekte shtrihen ne shtratin e lumit. Te gjithe nenobjektet e Hecit jane vendosur ne afersi te lumit Tomorricë. Te vepra e marrjes dhe gjithe nenobjektet e tjere nuk kemi

zhvillime te objekteve te tjera dhe ndertimi i hecit realizohet me marrjen e ujit me veprene e marrjes, duke e kaluar ne nenobjektete tjere si dekantuesi, baseni i presionit, tubacioni i presionit dhe Godina e Hec-it dhe te gjithe te pozicionuar ne anen e majtë të rrjedhjes.

❖ **Foto te gjendjes aktuale te zonës ku do te ndertohen nenobjektet e Hec.Blineta**

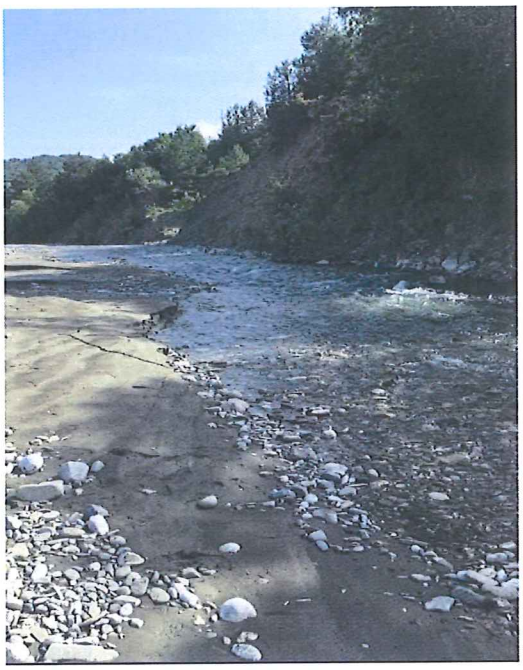

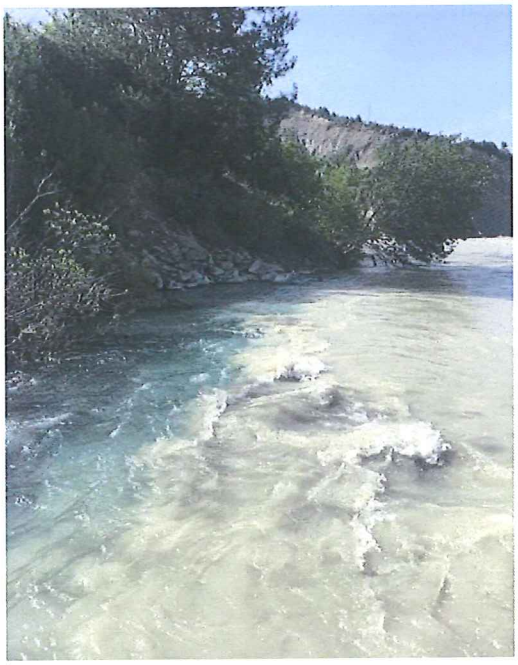

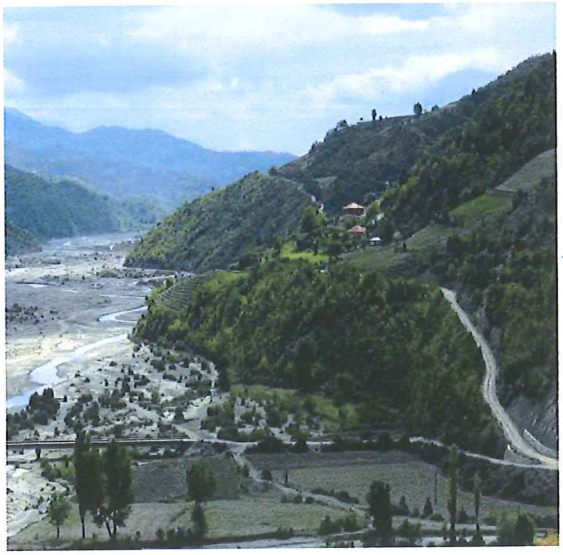

- ***Informacion për qendrat e banuara, në zonën ku propozohet të zbatohet projekti, shoqëruar me fotografi dhe të dhëna për distancën e tyre nga vendndodhja e projektit të propozuar, si dhe përcaktimin e njësisë së qeverisjes vendore që administron territorin ku propozohet projekti:***

Zona ku do të ndërtohet Hec. Blineta paraqitet si zone me dendesi te ulet te popullsisë. Projekti do të ndërtohet larg zonave te banuara i vendosur ne ane te lumit Tomorricë ne shtratin e tije qe ka nje gjeresi relativisht te madhe nga 250-350m. Popullsia rurale në njësinë administrative Kushove dhe Pishaj ne kete territor ku do zhvillohet perojekti është relativisht e vogel.

Distancat e vepres se marrjes nga zonat me te aferta te banuara.

Distancat e Godinës së Hec-it nga zonat me te aferta te banuara.

- ***Skicat dhe planimetritë e objekteve dhe strukturave të projektin, si dhe mënyrat dhe metodat që do të përdoren për ndërtimin e objekteve dhe strukturave të projektit;***

Hec. Blineta ka nje shtrirje nga vepra e marrjes deri te Godina e Hec-it duke perfshirë disa nenobjekte te domosdoshme per funksionimin normal te hecit.

Vepra e Marrjes:

Vepra e marrjes e Hec. Blineta do te ndertohet ne lumit Tomorricë ne kuoten absolute + 262 m (m.n.d), dhe eshte vendosur te jete nje dige nivel-ngritese struktur beton/arme, rreth 4.5 m e larte e pajisur me nje galeri kapese te ujit ne pjesen anesore te kaperderdhesit te saj dhe nje front kaperderdhes, te afte per te shkarkuar prurjet maksimale te llogaritura ne aksin e saj. Niveli normal i bjefit te siperm +262.0 m eshte llogaritur me kushtin qe per kete nivel kaperderdhesi anesor i vepres se marrjes me marrje anesore te lejoje marrjen e prurjes llogaritese prej 7.5 m^3/s. Me qellim marrjen e plote te prurjes se lumit ne rastet e prurjeve me te vogla se ajo llogaritese pjesa kaperderdhese eshte parashikuar e shkallezuar, ne kaperderdhesin e aksit te vepres eshte parshikuar dhe shkallezimi per ujin ekologjik. Galeria kaperderdhese eshte llogaritur ne planimetri dhe altimetri per te lejuar kalimin e sigurte dhe te qete te prurjes llogaritese nepermjet saj ne veprat e tjera dekantuese.

Planimetri e Vepres se Marrjes.

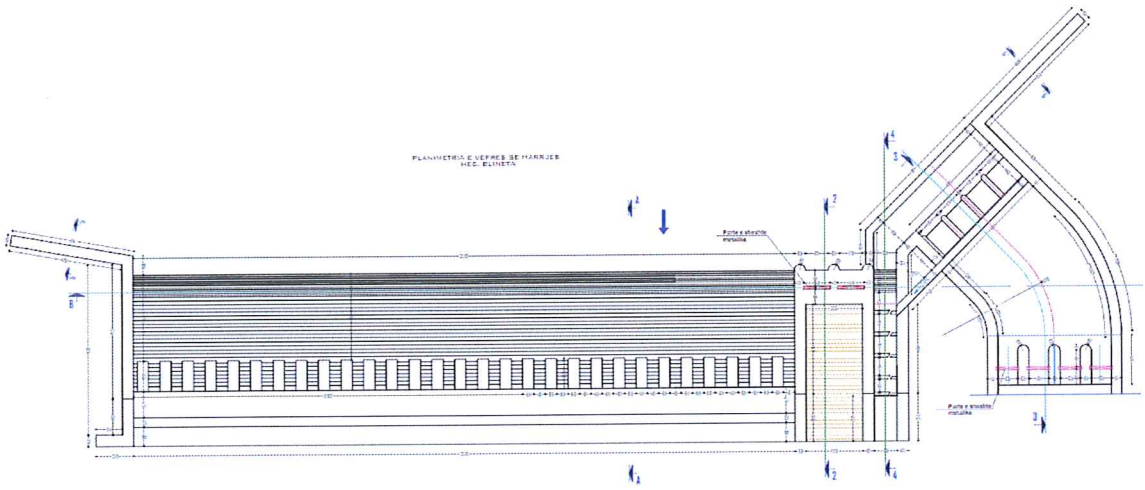

Dekantuesi.

Dekantuesi eshte strukture Beton/arme dhe vjen pas vepres se marrjes. Dekantuesi është një vepër hidroteknike që shërben për mbajtjen e aluvioneve me një diametër të caktuar që këto të mos kalojnë në pjesën transportuese të ujit dhe të shkojnë në tubacionin e turbinave nga ku mund të dëmtojnë ato. Parimi i punës i këtij dekantuesi është krijimi i një vëllimi të vdekur ku depozitohen aluvionet që dekantojnë, dhe me metodën e shplarjes me ujë bëhet largimi i këtyre aluvioneve. Kjo shplarje bëhet atëhere kur shikohet se mbushja e vëllimit të vdekur ka arritur fundin.

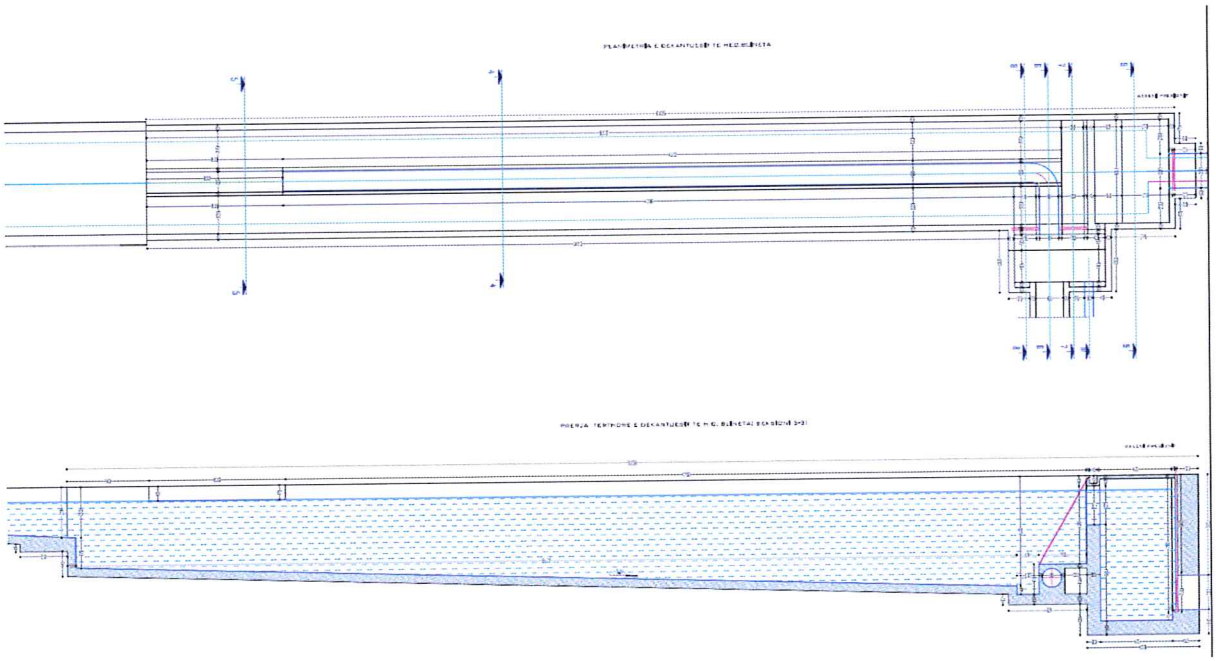

Baseni presionit.

Ne pergjithesi pozicioni i basenit te presionit vendoset ne fundin e vepres se derivacionit, dhe në rastin konkret ai vjen pas dekantuesit si vazhdim i tij, dhe realizon hyrjen ne kushte te caktuara te prurjes ne tubacionet e turbinave. Ne rastet me te pergjithshme baseni presionit perbehet nga dy elemente kryesore: Paradhoma, e cila eshte pjesa rakorduese midis daljes se dekantuesit dhe

pjesa marrjes ose lidhja me tubacionin e turbinave. Edhe baseni presionit eshte strukture beton/arme.

Tubacionet ne presion : Ky tubacion i cili ben kalimin e ujit nga baseni i presionit deri në Godinën e Hec-it në kuoten +213 m mnd ka një gjatësi prej 5470 ml dhe ID =2m, i gjithe tubacioni eshte i vendosur ne shtratin e lumit dhe i mbuluar ne thellesi min 1.5-2m.

Godina e hecit :

Ndertesa e Centralit (Hec Blineta) do vendoset ne krahun e majtë te lumit Tomorricë ne kuoten +213 m . Thellesia e germimit dhe planimetria per Ndertesen e Centralit do te jete ne funksion te bazamentit te turbinave dhe pajisjeve te tyre elekro-mekanike per te siguruar mbrojtjen nga kavitacioni te tyre. Shkarkimi realizohet ne lumin Tomorricë i cili derdhet ne lumin e Devollit.

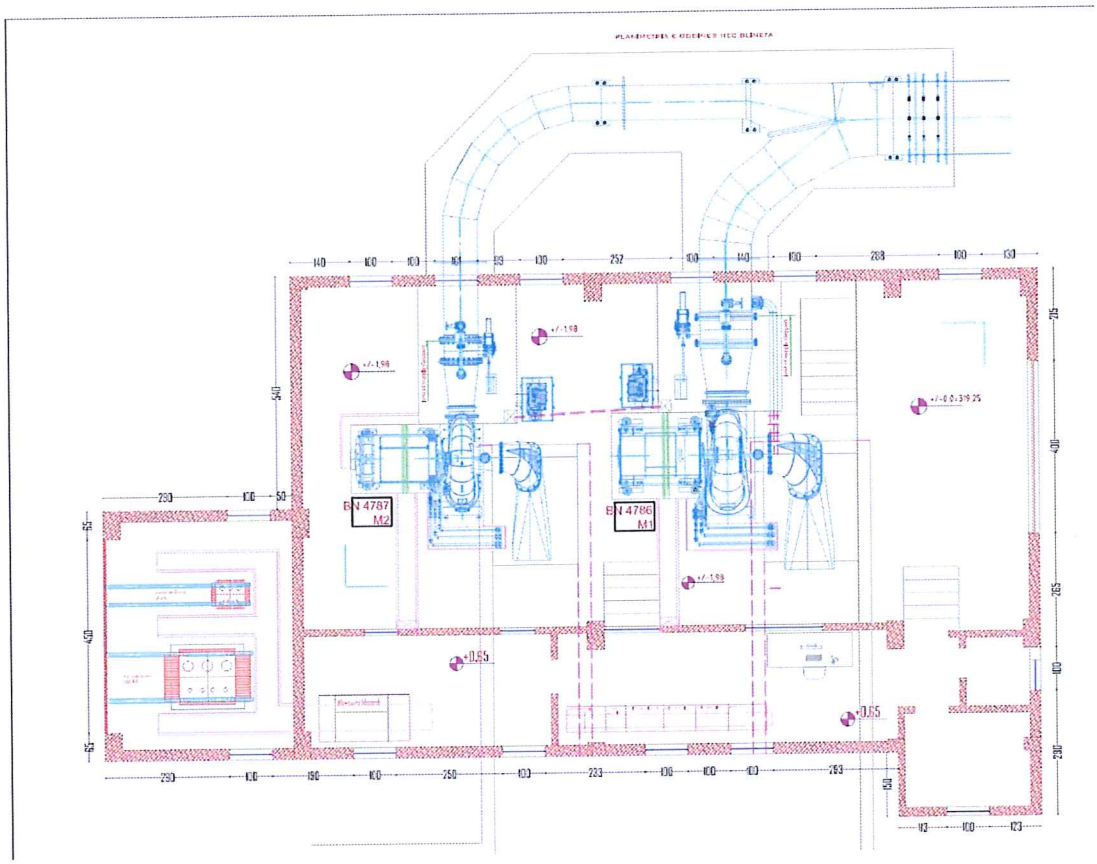

- ***Përshkrimi i proceseve ndërtimore dhe teknologjike, përfshirë kapacitetet prodhuese përpunuese, sasitë e lëndëve të para dhe produktet përfundimtare të projektit;***

❖ **Pershkrimi skemes se Shfrytezimit te ujit per Hec. Blineta.**

Hec.Blineta, ne perberje te skemes se shfrytezimit jane: nje veper marrje, një dekantues, një basen presioni, një tubacion presioni dhe një ndertesë centrali.

Prurja llogaritese e pranuar per permasimin dhe llogaritjet e veprave te Hidrocentralit **Blineta** eshte pranuar. **Qllog = 7.5 m3/sek,** per vepren e marrjes dhe nenobjektet e tjera.

Shfrytezimi i rrjedhes ujore per Hec.Blineta, realizohet me marrjen e ujit me nje Vepër marrje, ku Vepra e marrjes eshte e vendosur ne kuoten (+262 m) ne lumin Tomorricë. Uji pasi dekantohet ne dekantues, shkon në basenin e presionit si vazhdim i dekantuesit i cili është vendosur në kuotën +261.3 m , kuotë e cila perben dhe nivelin e bjefit te siperm per llogaritjen e renies statike te Hecit. Uji nga baseni i presionit nepermjet tubacioneve te presionit kalon te Godina e Hec-it ne kuoten +213 m ku do të vendosen edhe turbinat.

Vepra e marrjes, ndertohet ne lartesite +262 m mnd ku mund te shfrytezojë maksimalisht prurjet e ujit, ne masen me te madhe te rrjedhave mbi kete kuote, Qllog = 5.7 m3/sek.

Dekantuesi, me gjatesi rreth 85 ml ndjek nje trase me nje renie me pjerresi 3‰, deri ne hyrje te derivacionit.

Baseni me presion do te ndertohet pas dekantuesit ne kuoten + 261.3 m (niveli normal i ujit ne basen) mnd me strukture beton arme, dhe sruktura e basenit do te vendoset ne toke dhe do te dale vetem 1.5m mbi siperfaqe te tokes.

Tubacionet ne presion do te shtrihet nga baseni presionit deri ne kuoten +213 m mnd, ku do te vendoset dhe godina e centralit. Formacioni gjeologjik mbi te cilin vendoset tubacioni i presionit eshte i pershtatshem flishor.

Godina e centralit do te ndertohet ne kuoten +213 m mnd, mbi bashkimin e lumit Tomorricë me lumin Devoll afer fshatit Shëmrizë.

Kanali i shkarkimit do te kete nje gjatesi rreth 20 ml dhe do ta leshoje ujin ne lumin e Tomorricës.

Per ndertimin e nenobjekteve nuk do te hapen rruge te reja po do te shfrytezohen rruget egzistuese si Rruga Shemerize –Narte / Skenderbegas, Rruga Shemerize – Kushove si dhe rrugë dytësore ne shtratin e lumit të cilat shkojne shume afer, dhe ne gjithe nenobjektet jane deri te vendi i ndertimit te tyre. Per ndertimin e nenobjekteve do te perdoren sipas rastit dhe struktures materiale nga vendi si gure te cilet jane te shumte shtratin e lumit ne kete pellg.

❖ Lendet e para qe do te perdoren per ndertim.

Per ndertimin e nenobjekteve do te perdoret struktura beton/arme dhe gure, te cilat do te sigurohen pjeserisht me materialin e gurit qe del nga germimet dhe nje pjese e inerteve do te merren ne pikat me te aferta me zonen ku do te ndertohet Hec-i. Karburanti do te furnizohet nga subjekte te liçencuara per import, ruajtje dhe tregtim te karburanteve ne republiken e Shqiperise. Ndersa per mbrojtjen nga pluhuri, per nevoja vetiake, mbrojtjen nga zjarri dhe sherbime te tjera do te perdoret uje. Uji qe do te perdoret per pregatitjen e betonit dhe perdorimet e tjera eshte i bollshem dhe gjendet ne afersi te nenobjekteve ne lumin Tomorrica. Per pije uji do te sigurohet nga burimet ku sigurohet dhe nga banoret e fshatit ku do te zhvillohet projekti.

Ndertime te objekteve te sherbimit do te behet me material te lehta sanduiçi qe do te merren te gateshme nga subjekte te specializuara. Sasia 3 kontoniere.

❖ Percaktimi kapacitetit prodhues.

Ne godinene Hec.Blineta, do te instalohen dy agregate tip Frencis sipas standarteve Evropiane me nje numer rrotullimesh te vogla prej 750 rrot/min, per efekt te zhurmave te vogla qe paraqesin gjate regjimit te punes se tyre.

Parametrat e Hec.Blineta			
1	*Prurja llogaritese*	*m3/sek*	*7.5*
2	*Fuqia e Instaluar*	*kW*	*1980*
3	*Energjia (Viti i mestsr ,50%)*	*kwh/vit*	*7,521,000*

❖ **Produkti perfundimtar i prodhuar.**

Produkti perfundimtar eshte prodhimi i energjise elektrike duke shfrytezuar potencialin hidroenergjtik te ujit te lumit Tomorrica.

➢ ***Informacion për infrastrukturën e nevojshme për lidhjen me rrjetin elektrik, furnizimin me ujë, shkarkimet e ujërave të ndotura dhe mbetjeve, si dhe informacionin për rrugët ekzistuese të aksesit apo nevojën për hapje të rrugëve të reja:***

❖ **Infrastruktura e nevojshme për lidhjen me rrjetin elektrik**

Zona furnizohet me energji elektrike pa nderprerje, por ndëprerjet sporadike te energjise e kane prekur dhe ate rralle here e kryesisht gjate dimrit si pasoje e difekteve nga ngricat, e theksuar kjo sidomos ne fshatin Shëmrizë dhe Kushovë qe janë me afer Hec-it. Megjithate, jane bere perpjekje per te permiresuar infrastrukturen e energjise elektrike ne kete drejtim. Ndertimi i Hec-it rrit kapacitetin prodhues te energjise elektrike dhe i vjen me afer kerkesave te banoreve prane tij.

Infrastruktura e projektuar dhe ajo egzistuese për ndërtimin e Hec Blineta dhe linja e energjise elektrike për lidhjen me nenstacionin jane projektuar ne perputhje me kushtet klimaitike dhe mjedisore te zones.

- Te gjitha ndertesat apo strukturat e vendosura ne lartesi duhet te pajisen me rrufepritesa statike ne menyre qe te presin rrufete e rena ne kohe shtrengatash.
- Mbrojtja mekanike ne vartesi nga instalimet dhe aplikime te paisjeve elektrike, mbrojtja sipas klasave behet sipas standartit IEC 60529.

Qellimi themelor i projektit eshte prodhimi i paster i energjise elektrike duke realizuar vlerësim te përgjithshëm të integruar dhe në kohë të ndikimeve mjedisore të projektit me synim parandalimin dhe zbutjen e ndikimeve negative në mjedis.

Ne kete menyre, do te shfrytezohen rezervat hidroenergjitike te lumit Tomorricë, por gjithnje duke bere te mundur qe nje minimum ujerash te percaktuar ne kete studim gjate gjithe

periudhes se funksionimit te lihet te rrjedhe ne shtratin natyror te lumit direkt nga vepra e marrjes per arsye ekologjike. Gjate punimeve, do te kete ndikime negative, te cilat do te jene te perkoheshme sepse do te jene te pranishme vetem gjate fazes se ndertimit te Hec-it. Gjate shfrytezimit te tij, keto ndikime negative nuk do te ekzistojne me, nderkohe qe efektet pozitive nga projekti do te ndihen gjate gjithe kohes ne vijim, lidhja me rrjetin energjitik do te realizohet nepermjet linjes ekzistuese Hec.Sotira – N/stacioni i Gramshit.

- **Furnizimin me ujë.**

Ne pjesen me te madhe te nenobjekteve uji eshte shume afer pasi punohet ne afersi te fshatit dhe eshte i mundur furnizimi me uje, ne ato nenobjekte ku uji eshte larg, furnizimi do te behet me depozite qe do te furnizohet me autobot qe ka ne perdorim subjekt

SKICA E FURNIZIMIT ME UJE

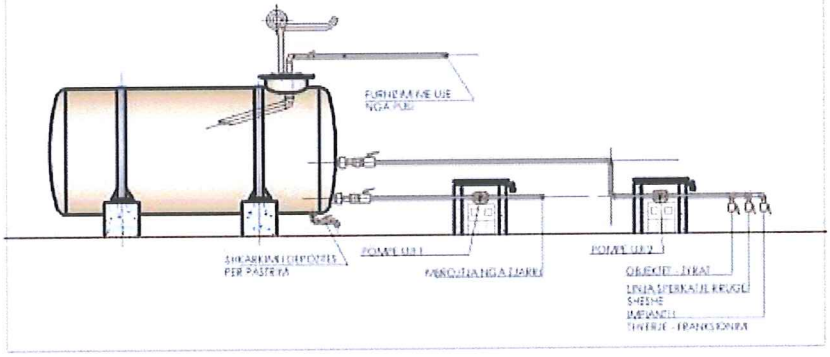

- **Shkarkimet ne mjedis dhe prodhimi i mbetjeve.**

Zhvillimi i aktivitetit do te sjell emetime te pluhurave ne mjedis gjate ndertimit te objektit, burime te tjera ndotese per ajrin nuk do te kete. Pajisjet qe do te perdoren per shfrytezimin dhe transportin e materialeve dhe te dheut do te jene bashkohore dhe ne gjendje te mire teknike ne menyre qe te shmangen emetimet nga djegia e lendeve djegese qe ato perdorin.

Ne vende te caktuara ne projekt (shesh-depozitimi), qe do te caktohen ne bashkepunim me pushtetin vendor, parashikohet depozitimi i materialit te paperdorshem dhe perpunimi i tij me toke vegjetale per te mundesuar mbjelljen e bimeve dhe pemeve karakteristike te zones gjate fazes se rehabilitimit. Dherat e depozituara ne damba do te perpunohen me dhera te pasuruara me humuse, do te transportohen dhe shperndahen ne sheshin e shkalleve te skarpatave dhe shesh-depozitimit me trashesi mbi 20 cm dhe do te pyllezohen me bime qe rriten ne zone per gjelberimin e saj.

Zona nuk ka fasilitete te trajtimit te ujerave të zeza apo heqjes se mbeturinave te ngurta. Ujerat e zeza te fshatrave qe ndodhen kryesisht ne tarracat lumore te degëzimeve te lumit dhe i derdhin ato ne ketë lum, gje e cila bie ndesh me parametrat e cilesise se ujerave te embla dhe per trajtimin e ujerave me qellim ruajtjen e tokes dhe ujerave siperfaqesore dhe nentokesore nga ndotja, gjate ndertimit te hec-it do te ndertohen gropa septike per trajtimin e ujrave ne godinen e Hec-it.

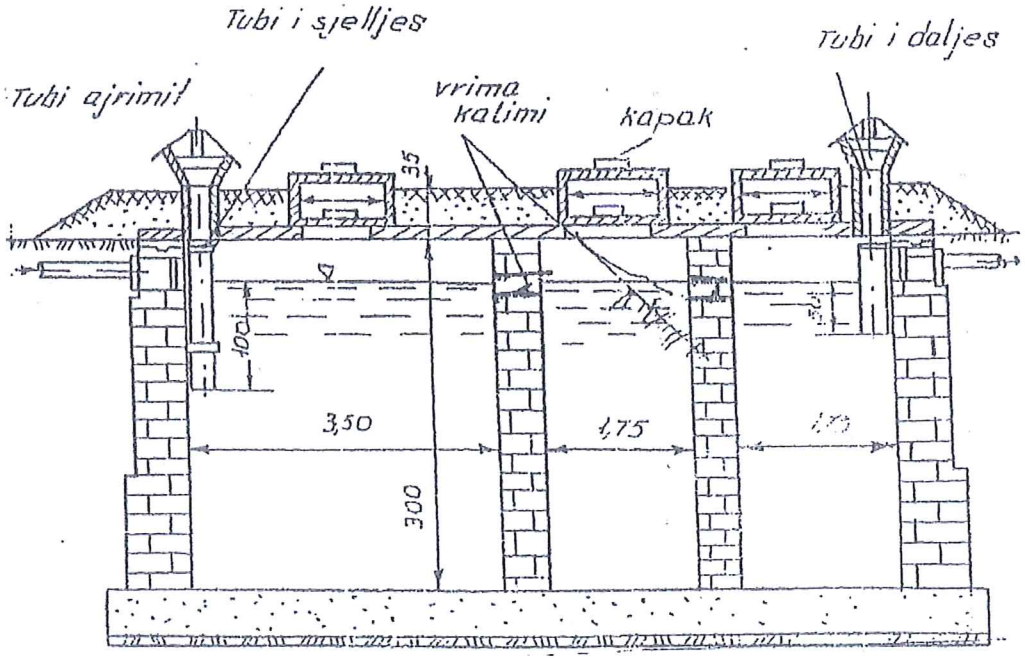

Në kohën e ndërtimit të rrjetit të jashtëm të kanalizimit, ujërat e zeza të dala nga objekte të veçuara apo zona të tëra të qendrave të banuara (në rastin tone të godinës së centralit) mund të

mblidhen në gropa septike (të zeza), nga të cilat, në kohë të caktuara largohen me mjete të ndryshme transporti (autobote etj) të autoritetit përkatës Ujësjellës Kanalizime sh.a.

Në këto gropa lëndët organike që përmbajnë ujërat e zeza kanë aftësi të dekantojnë lehtë meqë shpejtësia e rrjedhjes së këtyre ujrave prodhon gaze me erë të rëndë dhe zvogëlon vëllimin e tij.

Kështu një gropë septike përfaqëson një farë dekantuesi të mbyllur, tek i cili bëhet dekantimi i ujrave të zeza dhe kalbëzimi i llumit të dekantuar. Gropat septike mund të kenë një, dy ose tri ndarje nëpër të cilat ujërat e zeza kalojnë nga e para në të dytën e kështu me radhë.

Në seksionin e parë, dekantimi është më i madh, prandaj edhe përmasat e tij merren më të mëdha se të seksioneve të tjera. Llumi, sidomos në të ndarën e parë, ngjeshet mirë dhe zvogëlon vëllimin 3-4 herë.

Lëndët në gjendje pezull notojnë në sipërfaqe dhe aty duke u tharë e duke u ngjeshur formojnë një farë cipe. Në mënyrë që ujërat e zeza të hyjnë normalisht në gropë e të dalin prej saj pa u penguar nga kjo cipë e krijuar, tubat e hyrjes dhe të daljes, si dhe vrimat ndërmjet ndarjeve të gropës pajisen me tridegësh (pjesë T).

Vrimat e lëna në muret ndarëse kanë përmasa (15x15)cm.

Gropat septike ndërtohen me tulla, gurë, me beton monolit ose me element të parapërgatitur prej betoni.

Për të mënjanuar dalje e gazeve e të erës së keqe, gropat septike, nga sipër soletës mbulohen me argjilë të përzier me zhavorr ose me skorje me një trashësi që luhatet midis 0.5 dhe 0.8m. Në disa raste, kur pozicioni i gropës septike nuk prish ambientin higjieno-sanitar të truallit, gropat septike ndërtohen të filtrueshme, megjithatë në rastin e godinës së centralit ky rast nuk duhet zgjedhur në mënyrë kategorike, sepse godina do të pozicionohet pranë shtratit të lumit çka do të sillte ndotje të saj.

Këto gropa që mund të kenë formë të rrumbullakët ose drejtkëndëshe ndërtohen siç u përshkruan më lart, me gurë, me tulla, me beton ose butobeton. Në fund të gropës shtrohen disa shtresa me zhavorr me madhësi të kokrrizave 1 deri në 10cm. Pjesa e poshtëme e mureve të gropës mund të ndërtohet me vrima ose muratura mund të ndërtohet pa llaç në mënyrë që të dalin ujërat e filtruara.

- **Informacionin për rrugët ekzistuese të aksesit apo nevojën për hapje të rrugëve të reja.**

Ne zonen e ndertimit ka shume egzistuese te shfrytezimit te pyjeve, dhe inerteve te lumit dhe qe ne gjithe nenobjekte shkojne deri te sheshi i ndertimit te tyre

Gjate fazes se ndertimit do te shfrytezohen rruget egzistuese duke i rehabilituar ato me ndikime minimale ne aspektin mjedisor. Gjate fazes se shfrytezimit qarkullimi i automjeteve do te jete i kufizuar dhe nuk do te perbeje rrezik sinjifikativ per aksidente. Korridore te hyrje-daljeve ne veper dhe rruget komunikuese te objekteve behen ne vende të pershtashme e pa prishur breza pyjor te breglumit. Rruget te reja qe do te hapen nga shoqeria investitore nuk ka, por do te rehabilitohen ato ekzistuese te cilat sherbejne si rruge sherbimi per te bregu i lumit. Keto rruge me pas do te mirembahet ne nevoje te vepres dhe te komunitetit te zones. Persa i perket energjise elektrike per kantierin e ndertimit lidhja do te behet nga rrjeti kryesor i zones i cili eshte ne afersi dhe ne rastin e ndertimit te tubacionit te presionit etj do te perdoren gjeneratore.

- ***Programi për ndërtimin, kohëzgjatjen e ndërtimit, kohëzgjatjen e planifikuar për funksionimin e projektit, kohën e mundshme të përfundimit të funksionimit të projektit dhe faza e planifikuar e rehabilitimit të sipërfaqes, pas mbarimit të funksionimit të projektit***

- **kohëzgjatjen e ndërtimit.**

Per ndertimin e Hidrocentralit do te duhen 21 muaj i cili do te behet sipas nje programi me grafik organizimi te punimeve kohe qe fillon me marrjen e lejes se ndertimit nga MIE per ndertimin e hidrocentrait.

GRAFIKU I ORGANIZIMIT TE PUNIMEVE

HEC.BLINETA.

Nr.	PROCESET E PUNES	PERIUDHA VJETORE																		
		VITI I												VITI . II						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Ngritje kantieri																					
2	Ndërtimi dhe riparimi i rrugëve të shërbimit																					
3	Ndërtimi i Vepres së marrjes																					
4	Ndërtimi i kanalit të reakordimit																					
5	Ndërtimi i dekantuesit																					
6	Ndërtimi i tubacionit të presionit																					
7	Ndërtimi i Basenit të presionit.																					
8	Ndërtimi i godinës së Hec-it																					
9	Ndërtimi i N/stacionit të Hec-it																					
10	Ndërtimi i linjës elektrike të transmetimit																					
11	Provat gjenerale																					

Shënim : Përiudha e realizimit te ndërtimit të Hec-it 21 Muaj

Fillimi i punimeve llogaritet me marrjen e lejes se ndertimit.

❖ Kohëzgjatjen e planifikuar për funksionimin e projektit.

Per ndertimin e Hidrocentralit do te duhen 21 muaj (pas zbardhjes se lejes se nderimit), i cili do te behet sipas nje programi me grafik organizimi te punimeve kohe qe fillon me marrjen e lejes se ndertimit nga MIE per ndertimin e hidrocentralit.

❖ Koha e mundshme e përfundimit.

Pas 21muajsh do te perfundoj instalimi i turbinave dhe fillimi i prodhimit te energjise elektrike. Afati i fillimit te punimeve merret nga zbardhja e lejes se ndertimit te dhene nga MIE.

❖ Faza e planifikuar e rehabilitimit të sipërfaqes.

Reabilitimi i sheshit te ndertimit per ato pjese qe perfundojne ndertimin si traseja e tubacionit dhe te nenojekteve te tjera behet menjehere pas perfundimit te ndertimit dhe reabilitimi i plote i zones se ndertimit parashkohet 3 muaj pas perfundimit te plote te objektit . Reabilitimi i zones konsiston ne minimizimin e efekteve negative shkaktuar nga ndertimi i objektutit.

❖ Plani dhe masat per reabilitimin e Mjedisit te Zones.

Per rehabilitimin e kesaj siperfaqeje te perdorur per ndertimin e nenobjekteve te Hecit, i cili do te filloje ne vitin e pare te shfrytezimit te objektit, Subjekti ne zbatim te legjislacionit Shqiptar do te

paguaj garancine bankare te rehabilitimit dhe ne varesi te kushteve, ose do ta rehabilitoje vet zonen e shfrytezuar per ndertim ose do ja delegoje ndonje subjekti te specializuar.

❖ **Punimet e rehabilitimit konsistojne si me poshte.**

- Krijimin e siperfaqeve per mbjellje
- Sistemimin e materialit te mbuleses te depozituar paraprakisht ne kufijte e sheshit te ndertimit.
- Mbjelljen e siperfaqeve te reja me drure si dushk, dellinje, shelgje, bimesi e cila eshte autoktone dhe aktuale ne kete objekt dhe barishte te ndryshme.
- Mirembajtjen e siperfaqeve te mbjella.

❖ **Masat zbutese te ndikimeve negative gjate procesit te ndertimit dhe shfrytezimit.**

Masat zbutese te ndikimeve negative konsistojne ne uljen e ndotjeve gjate punimeve te ndertmit te hec-it në ajer nga pluhuri, gazet, mbrojtja nga zhurma, si dhe uljen e efekteve negative hapsinore dhe ne territor, ne faunen dhe floren. Por pikesynimi kryesor i studimit mbetet rehabilitimi i tokes dhe evitimi ne maksimum i erozionit.

❖ **Masat konkrete qe do te merren gjate punimeve.**

- Mbjellje e bimeve autoktone, dellinje, dushk, shelgje, rrapishte, dhe bime te vendit dhe te periferise ne sheshin e ndertimit gjate dhe pas ndertimit. Kjo mase do te sherbeje edhe per uljen e nivelit te pluhurave dhe zhurmave ne vazhdim te projektit, si dhe do te rrisë mundesine per vetegjenerimin e drureve ne pjesen e larte te shpatit te kodres.
- Permiresimin e bimesise ne te gjithe periferine e nenobjekteve, kryesisht ne zonat qe kane dushk rrapishte dellinja, per te izoluar pjesen e fragmentizuar nga shfrytezimi nga ato te paprekuara nga projekti, duke lene ne kete menyre mundesi per hapje te metejshme ketyre specieve ne vendet e territoreve fqinje. Te dyja keto masa mund te sherbejne si barrier per pluhurin qe mund te nxirret nga aktiviteti eolik gjate shfrytezimit.
- Uljen e pluhurit ne stinen e veres me lagie te sheshit, duke evitur ne kete menyre mesa te jete e mundur pluhurat dhe kryesisht lagien e materialit te rruges. Kjo do te mbroje ambientin nga pluhuri gjate zhvillimit te aktivitetit.

❖ Rehabilitimi i territorit.

Masat rehabilituese do te konsistojne ne:

- Uljen e erzionit
- Restaurimin e habitateve
- Pasurimin e biodiversitetit me speciet natyrore.
- Rritjen e vlerave vizuale dhe rikrijuese te territorit qe do te shfrytezohet.

Se pari ndertimin e taracave te rregullta ne shpatet me pjerresi te madhe, per te lehtesuar zbatimin e planit te rehabilitimit. Keto tarraca do te lejojne mbulimin e siperfaqes me gjelberim dhe evitimin e pamjeve te pakendeshme te shpateve vertikale te tarracave qe mund te mbeten zbuluar ne rastet e lartesise se pergjithshme te tarraces rreth 5m.

Rradha e mbjelljeve do te jete nga lart-poshte, duke lejuar mundesine per veteperhapjen e specieve mbi bazat e aktivitetit eolitik dhe forces se rendeses. Gjeresia e shkalles se taraces do te jete 1.5m. Kjo lloj mbjellje lejon veteperhapjen e species, si dhe nuk demton ne rritjen e bimeve pasi nuk pengon dritezimin.

❖ Rehabilitimi i tokes

Per rehabilitimin e tokes, do te shfrytezohen mbetjet e imeta nga materiali i nxjerre dhe do te plotesohet me 10 cm dhera humusore te pasur me pleh.

Nese do te nevojitet stabilizimi i ketij dheu nje pjese e faqes se pjerret do te behet me trungje te ngulura me thellesi 30 cm, mulcirimi do te jete i thate dhe me kashte, me gjethe të bimeve te zones dhe me dege. Mulcirimi do te sherbeje si per uljen e humbjeve te farave nga largimi prej aktivitetit eolik, ashtu dhe per uljen e aktivitetit erodik persa kohe vegjitacioni eshte i pazhvilluar mire. Mbjelljet do te kene renditjen me largesi fidanesh cdo 10m, gje qe do ti jape nje kurorë dendesie mjaft të mire territorit pas ndertimit, dhe lejon dritezimin per vete-rritjen dhe zhvillimin e bimeve natyrore.

❖ **Mbjellja e zones së Sheshit të ndërtimit.**

- Mbjellje dhe sistemimi i skarpatave te tubacionit të presionit dhe nenobjekteve ne pergjithesi.
- Mbyllje e rrugeve ndihmese dhe sistemimi i tyre,
- Filiza 2 vjecare ne periferi
- Mbjellje e filizave 2 vjecare te pemeve dhe lejimi I perteritjes se shkurreve

Nga vete rehabilitimi i habitateve me perparsi do te marre rritja e abundances se shpendeve dhe zvarranikeve dhe njekohesisht do te shtohen si habitatet ashtu dhe rezervat natyrore edhe per gjitaret e larte si lepuri etj. Prej ketej do te rritet edhe mundesia e pranise se mishngrenesve te larte si qelbesit dhe buklit (nuses se lales).

❖ **Kanalet dhe kunetat.**

Kunetat dhe kanalet ne rruget ndihmese te sherbimit dhe ato egzistuese do te bejne qe rrjedhja e ujrave siperfaqsore te behet me force rendese, duke perftuar ne kete menyre grumbullimin e tyre dhe me pas depertimin gradual ne toke.

Kombinimi i punimeve te ndertimit me ato te zbutjes se impakteve mjedisore si dhe punimet rehabilituese, do te kete si pasoje edhe rritjen e numrit te te punesuarve.

❖ **Punime biologjike**

- Mbushja me dhera humusore me trashesi 30 cm te shesheve te shkalleve dhe pergatitja e tokes per mbjellje me bimesi.
- Mbjellja e drureve, pishe dhe dushk, dellinje,rrapishte etj, duke qene se ne kete zone me klime mesdhetare me dimer te ftohtë dhe vere te nxehte e me lageshti kjo bimesi zhvillohet me lehtesi.
- Mbjellja e bimesise.
- Sherbimet profilaktike ne siperfaqet e rehabilituara.

❖ **Punime biologjike biodiversiteti.**

Ndryshueshmeria biologjike e zones kushtezohet nga veprimi klimave mesdhetare. Ne kete zone eshte prania e bimesise mesdhetare si, dushku, dellinja dhe rralle ndonje pishe por te gjitha keto jane te rralla pasi shkembijte bazike dalin direkt ne siperfaqe dhe mungon toka vegjetale mbi to ose eshte shume e vogel e cila ne disa raste shkon deri 0.2m. Bimesia e larte ne formen e pyjeve masive mungon dhe dominohet nga llojet e siperpermendura dhe dushknajat qe jane deshmitare te pranise se tyre masive ne te kaluaren. Gjitaret e medhenj qe takohen ne kete zone jane dhelpra qe eshte shtuar ndjeshem, dhija e egër, lepuri, kaprolli. Ne kete kat shkurrore ka si mbulese ne masen me te madhe te tij bimesia barishtore qe eshte ne varesi te drejtperdrejte te mikroklimave dhe eshte rezultat i veprimtarise antropogjene. Nisur nga koncepti i teresise ekologjike keto habitate kane vlera dhe duhet te rehabilitohen. Per kete, ne zonen e kryerjes se punimeve do te mbillet bimesia e zones dhe bimesi e kultivuar dellinja, drithra si grure dhe miser si dhe ullinj, ne te gjitha sheshet e sigurimit qe do te dalin per cdo skarpate te krijuar. Distance ndermjet drureve te larte do te jete 6 metra dhe ndermjet rrjeshtave 4 metra. Numri i rreshtave do te jete ne funksion te gjeresise se shesheve te sigurimit. Perveç filizave do te mbillen edhe bimet barishtore ne sheshet e shkalleve per te krijuar siperfaqe te gjelber. Mbjellja e tyre do te permisoje ne menyre te dukshme peisazhin e zones dhe do te ndikojë ne rritjen e popullimin e numrit te gjitareve, shpendeve dhe zvarranikeve, sepse do te krijohen kushte te nevojshme per zhvillimin e tyre, te folenizimit dhe do te eleminohet fenomeni i erozionit.Per ndertimin e nenobjekteve do te shfrytezohen rruget egzistues te cilat jane te shumta ne zone dhe shkojne shume afer , dhe ne gjithe nenobjekte jane deri te vendi i ndertimit te tyre.Per ndertimin e nenobjekteve do te perdoren sipas rastit dhe struktures materiale nga vendi si gure te cilet jane te shumte ne kete pellg.

➢ ***Lëndët e para që do të përdoren për ndërtimin dhe mënyra e sigurimit të tyre (materiale ndërtimi, ujë dhe energji)***

Per ndertimin e nenobjekteve do te perdoret struktura beton/arme dhe gure, te cilat do te sigurohen pjeserisht me materialin e gurit qe del nga germimet dhe nje pjese e inerteve do te merren ne pikat me te aferta me zonen ku do te ndertohet Hec-i. Karburanti do te furnizohet nga

subjekte te liçencuara per import, ruajtje dhe tregtim te karburanteve ne republiken e Shqiperise. Ndersa per mbrojtjen nga pluhuri, per nevoja vetiake, punonjesit, mbrojtjen nga zjarri dhe sherbime te tjera do te perdoret uje. Uji qe do te perdoret per pregatitjen e betonit dhe perdorimet e tjera eshte i bollshem dhe gjendet ne afersi te nenobjekteve per pije. Uji do te sigurohet nga burimet ku sigurohet dhe nga banoret e fshatrave ku do te zhvillohet projekti.

Ky aktivitet eshte ndertimi i Hec. Blineta i cili konsiston ne prodhimin e energjise elektrike duke perdor ujin e lumit Tomorricë. Uji perdoret jo vetem per prodhimin e energjise nepermjet turbinave por dhe rast pas rasti per lagien e territorit ne menyre qe te mos kete krijim te pluhurave gjate veprimtarise se germimeve dhe transportit, sidomos ne kohe te thate dhe me ere, kjo sasi uji sigurohet permes depozitave te ujit qe shoqeria siguron per kete qellim. Lendet djegese qe perdorin mjetet e transportit sigurohet ne pika te furnizimit me karburant. Ndertimet e objekteve te sherbimit do te behet me material te lehta sanduici qe do te merren te gateshme nga subjekte te specializuara. Sasia 3 konteniere.

SKICA E SHESHIT TE KANTJERIT

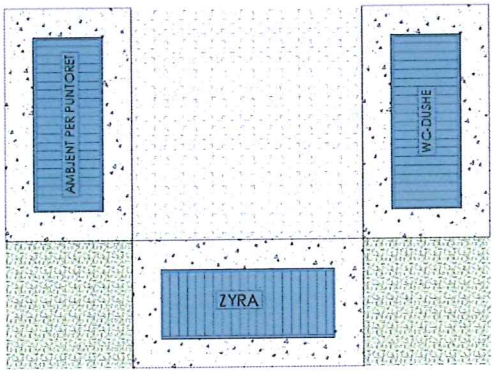

- ***Informacionin për lidhjet e mundshme të projektit me projekte të tjera ekzistuese përreth/pranë zonës së projektit:***

Aktiviteti i ndertimit te Hidrocentralit Blineta behet ne nje territor ku nuk ka projekte te tjera qe jane duke u zhvilluar aktualisht, persa i perket lidhjes me sistemin elektrik lidhja do te behet me

nëpërmjet një linje 250 ml, 35 kV nga Godina e Hec. Blineta me shtyllen nr.25 të linjës Hec. Sotira – Gramsh.

- ***Informacion për alternativat e marra në konsideratë, për sa i takon përzgjedhjes së vendndodhjes së projektit dhe teknologjisë që do të përdoret:***

Shoqeria **"ERA-HYDRO"** sh.p.k, ka aplikuar për marrjen e lejes se ndertimit per ndertimin e Hec.Blineta, në përputhje me ligjin nr. 43/2105 "Për sektorin e Energjisë Elektrike", si dhe Vendimit Nr.822, date 7.10.2015," për miratimin e rregullave dhe procedurave të ndërtimit të kapaciteteve të reja prodhuese të energjisë elektrike që nuk janë objekt i koncesionit" i ndryshuar, duke perzgjedhur kete zone sepse ndodhet ne afersi te rruges ekzistuese, ka kushte te mira shfrytezimi te potencialit Energjitik te lumit, larg qendrave te banuara si dhe kapacitet te konsiderueshem ne prodhimin e energjise Elektrike.

Theksojme per organet vendimmarrese, se mundesia e alternativave te marra ne konsideratë për perzgjedhjen e vendodhjes se projektit nga subjektet ndertuese ne teresi jane ne nivele te kufizuara per keto arsye:

- Zona e ndertimit per shfrytezim te potencialit ujor, percaktohet nga MIE me propozim te Subjektit dhe shqyrtimin e miratimit te AKBN pas plotesimit te nje sere kushtesh teknike dhe financiare nga Subjekti i interesuar per kete aktivitet.
- Investitori ka perzgjedhur kete zone per investim pasi eshte zone e lire nga pikpamja e shfrytezimit te potencialit ujor dhe eshte e vetmja mundesi per shfrytezim ne kete zone (duke shfrytezuar lumin Tomorricë).

- ***Të dhënat për përdorimin e lëndëve të para gjatë funksionimit, përfshirë sasitë e ujit të nevojshëm, të energjisë, lëndëve djegëse dhe mënyrën e sigurimit të tyre;***

Uji perdoret jo vetem per prodhimin e energjise nepermjet turbinave por dhe rast pas rasti per lagien e territorit ne menyre qe te mos kete krijim te pluhurave gjate diteve te nxehta dhe kur eshte e nevojshme, sidomos ne kohe te thate dhe me ere, kjo sasi uji sigurohet permes depozitave

te ujit qe shoqeria siguron per kete qellim. Lendet djegese qe perdorin mjetet e transportit sigurohet ne pika te furnizimit me karburant.

- ***Aktivitete të tjera që mund të nevojiten për zbatimin e projektit, si ndërtimi i kampeve apo rezidencave etj:***

Ne fazen e ndertimit te Hidrocentralit nuk do te do te kete nevoje per ndertim te kampit pasi punetoret do te akomodohen ne fshatin me te afert, ku dhe do te jete dhe numri me i madh i punetorve, per mbajtjen e materialve dhe organizimin e punimeve do te instalohen tre kontinier te cilet do te sigurohen te gatshme nga subjekte qe disponojne te tilla.

- ***Informacion për lejet, autorizimet dhe licencat e nevojshme për projektin, në përputhje me përcaktimet e bëra në legjislacionin në fuqi, si dhe institucionet kompetente për lejimin / autorizimin/ licencimin e projektit:***

Pasi eshte marrë miratimi paraprak nga MIE per vazhdimin e procedurave te metejshme per marrjen e lejes se ndertimit per Hec.Blineta, pjese e procedures per marrjen e lejes se ndertimit eshte dhe pajisja me Leje Mjedisore.

- ***Kopje të lejeve, autorizimeve dhe licencave që disponon zhvilluesi për projektin e propozuar, në përputhje me përcaktimet e bëra në legjislacionin në fuqi, si dhe institucionet kompetente për lejimin / autorizimin/licencimin e projektit.***

Per zhvillimin e projektit Zhvilluesi deri ne kete faze disponon vetem lejen e Miratimit Paraprak te MIE per ndertimin e Hec.Blineta qe i hap rruge fazes se plotesimit te dokumentacionit per marrjen e lejes perfundimtare zhvillimore.

Ekspert Mjedisi

"AM –RES" sh.p.k.